

ПОМІЧНИК КОЖНОМУ НА ЩОДЕНЬ

Планомірне витіснення української ділової мови на узбіччя суспільного життя аж до 90-х років минулого століття призвело до того, що для переважної більшості носіїв мови професійна діяльність тісно пов'язана з використанням російської мови. Процес українізації утруднений не лише через численні соціальні, а й через суто психологічні чинники: сфера і мова, яка обслуговує цю сферу, поєднані численними стійкими нейролінгвістичними зв'язками. Те, що змушує докласти додаткових зусиль, викликає природний протест. Справа ускладнюється ще й тим, що порівняно з усталеним і за багато років відшліфованим російськомовним офіційно-діловим стилем офіційно-діловий стиль української мови ще перебуває в стадії формування. Виникає парадоксальне явище: українська ділова мова недосконала, тому нею не користуються, а якщо нею не користуються, вона й не вдосконалюється.

Є й суто мовні чинники, які перешкоджають унормуванню української ділової мови, зокрема близька спорідненість української й російської мов, унаслідок чого носії мови відчують труднощі в розрізненні мовних засобів, властивих кожній із мов. Нездатність відрізнити українські конструкції від російських пояснюється психофізіологічними особливостями двомовних людей, які звикли до своєї першої мови й мимохіть переносять її риси в другу. Першою професійною мовою для більшості українців була мова російська, тому в діловій сфері ще досі чути «російський акцент». Це стосується й мовних одиниць лексичного рівня, і різноманітних синтаксичних конструкцій.

Рецензований посібник охоплює практично всі випадки, у яких двомовній людині розрізнити українські й російські мовні засоби важко: звертання, прийменникові конструкції, слова й словосполучки, що позначають процеси, науково-технічні й управлінські терміни, словосполучки із числівниками, усталені вислови ділової мови.

ПОМІЧНИК КОЖНОМУ НА ЩОДЕНЬ

Планомірне витіснення української ділової мови на узбіччя суспільного життя аж до 90-х років минулого століття призвело до того, що для переважної більшості носіїв мови професійна діяльність тісно пов'язана з використанням російської мови. Процес українізації утруднений не лише через численні соціальні, а й через суто психологічні чинники: сфера і мова, яка обслуговує цю сферу, поєднані численними стійкими нейролінгвістичними зв'язками. Те, що змушує докласти додаткових зусиль, викликає природний протест. Справа ускладнюється ще й тим, що порівняно з усталеним і за багато років відшліфованим російськомовним офіційно-діловим стилем офіційно-діловий стиль української мови ще перебуває в стадії формування. Виникає парадоксальне явище: українська ділова мова недосконала, тому нею не користуються, а якщо нею не користуються, вона й не вдосконалюється.

Є й суто мовні чинники, які перешкоджають унормуванню української ділової мови, зокрема близька спорідненість української й російської мов, унаслідок чого носії мови відчують труднощі в розрізненні мовних засобів, властивих кожній із мов. Нездатність відрізнити українські конструкції від російських пояснюється психофізіологічними особливостями двомовних людей, які звикли до своєї першої мови й мимохіть переносять її риси в другу. Першою професійною мовою для більшості українців була мова російська, тому в діловій сфері ще досі чути «російський акцент». Це стосується й мовних одиниць лексичного рівня, і різноманітних синтаксичних конструкцій.

Рецензований посібник охоплює практично всі випадки, у яких двомовній людині розрізнити українські й російські мовні засоби важко: звертання, прийменникові конструкції, слова й словосполучки, що позначають процеси, науково-технічні й управлінські терміни, словосполучки із числівниками, усталені вислови ділової мови.

Досить вдалим видається форма подання матеріалу: таблиці допомагають розмежувати мовні засоби обох мов, а наведені до кожного слова джерела переконують користувачів у доцільності використання саме цих засобів. Зіставляючи відомості з різних джерел, автори по суті провели й лінгвістичне дослідження. Це свідчить про ґрунтовний і виважений підхід до поданого матеріалу.

Рецензований посібник варто адресувати широкому колу читачів, у першу чергу викладачам і студентам вищих навчальних закладів. Він також буде корисним державним службовцям, науковцям, інженерно-технічним працівникам, усім, хто працює з українським словом. Виходячи з вищевикладеного, рекомендуємо посібник до використання в навчальному процесі вищих навчальних закладів.

Створення та опублікування посібників такого змісту і форми сприяє розумній, спокійній і обґрунтованій відновлювальній роботі з утвердження на практиці української мови як державної.

Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри мови та стилістики
Київського національного
університету ім. Тараса Шевченка

Н. Ф. Непійвода

Досить вдалим видається форма подання матеріалу: таблиці допомагають розмежувати мовні засоби обох мов, а наведені до кожного слова джерела переконують користувачів у доцільності використання саме цих засобів. Зіставляючи відомості з різних джерел, автори по суті провели й лінгвістичне дослідження. Це свідчить про ґрунтовний і виважений підхід до поданого матеріалу.

Рецензований посібник варто адресувати широкому колу читачів, у першу чергу викладачам і студентам вищих навчальних закладів. Він також буде корисним державним службовцям, науковцям, інженерно-технічним працівникам, усім, хто працює з українським словом. Виходячи з вищевикладеного, рекомендуємо посібник до використання в навчальному процесі вищих навчальних закладів.

Створення та опублікування посібників такого змісту і форми сприяє розумній, спокійній і обґрунтованій відновлювальній роботі з утвердження на практиці української мови як державної.

Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри мови та стилістики
Київського національного
університету ім. Тараса Шевченка

Н. Ф. Непійвода